

2020-21

वाचू प्रदूषण

पर्यावरण

प्रकल्प

Shravya

Guide Teacher

[Signature]
PRINCIPAL
MVP Samsi's Arts, Commerce & Science College
Dindori (Nashik)

नाव - जाधव निडिता विजय

कुळीचे नाव - कुळा, वाठिज्य व
विज्ञान महाविद्यालय, दिंडोरी

वयत्ता - 54.8A

मार्गदर्शक नाव - प्रा. S.M. Wagh Sir

प्रस्तावना →

मानवी हस्तक्षेपामुळे पर्यावरणाचे अपरिमित नुकसान झाले. त्यामुळे जल प्रदूषण, वायू प्रदूषण, हवणी प्रदूषण, आणी प्रदूषण अशा प्रदूषणाच्या विविध समस्या निर्माण झाल्या आहेत. त्यापैकी वायू प्रदूषण ही समस्या अत्यंत धोकादायक असते.

जीवत राहण्यासाठी सजीवांना पाणवायूची आवश्यकता असते. माणूस आहार किंवा पाण्याशिवाय अनेक दिवस जीवत राहू शकतो. हवेशिवाय 10 मिनिटे ही जीवत राहू शकत नाही.

पाणवायू म्हणजेच ऑक्सिजन ही हवेतील एक महत्त्वाचा घटक आहे.

हवेत ऑक्सिजनचे प्रमाण 21% असते. ते 10% कमी झाल्यास लगेच मृत्यू होतो. ऑक्सिजनच्या कमतरतेमुळे सर्वप्रथम मोक्यावर आघात होतो. यामुळे गांधील्लेची अवस्था येते. मृत्यू येतो. असे प्रकार घडतात.

* वायु प्रदूषण म्हणजे काय ?

जगाच्यासाठी सर्वच सजीवांना पाणवायुची गरज असते. हा पाणवायु (ऑक्सिजन) हवेमध्ये असतो.

वातावरणातील हवेमध्ये दूषित अपायकारक घटक, मिश्रणत्यामुळे हवा प्रदूषित होत असते त्यामुळे त्या हवेची गुणवत्ता खालावते. अशी हवा सजीवांच्या आरोग्यासाठी धोकादायक ठरू लागते. यालाच वायु प्रदूषण किंवा हवेचे प्रदूषण म्हणतात.

हवेची गुणवत्ता ही वायु गुणवत्ता निर्देशांक (Air Quality Index) नुसार मपासली जाते.

म्हणजे

हवेतील प्रमुख घटक व त्यांचे प्रमाण →

- ① नायट्रोजन ७९.२०%
- ② ऑक्सिजन २०.६०%
- ③ कार्बन डाय-ऑक्साईड ०.२०%
- ④ अन्य घटक - सूक्ष्म स्वसंपात असतात.

